

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

3 maal per week 6 fr. 'sjaar
2 » » 5 fr. »
1 » » 4 fr. »
Een blad afzonderlijk 10 centlemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 centlemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikelen, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 26 APRIL 1910

De aarde in den nacht van 18 tot 19 Mei.

Komeet van Halley.

Onverdroten en met razende snelheid, zegt eene studie in de *Kölnische Zeitung*, benadert de komeet van Halley de aarde.

Op 2 Mei is zij nog 113 miljoen kilometers van ons verwijderd, op 13 Mei 49 miljoen, op 15 Mei 37 miljoen, op 20 Mei 22 miljoen. Dan verwijderen beide hemellichamen zich weer van elkander en einde Mei is de afstand tusschen de aarde en de komeet van Halley alreeds 65 miljoen kilom.

Deze afstanden gelden voor den kern der komeet; doch de ster sleept langs hare van de zon afgeveende zijde eenen staart na zich, die de bagatel van eenige honderden miljoenen mijlen lang is.

Navolgens de loopbaan der komeet moet nu, in den nacht van 18 tot 19 Mei, deze staart met eene snelheid van 280.000 kilom. in het uur over de aarde heenzwerven, aangezien onze aardbol dwars door dien staart moet doorwentelen.

Bestond nu die staart uit eene stof, die ook maar te dichtheid van 't water bezat, dan was het op 19 Mei uit en amen met 't menschelijk geslacht; noch wetenschap, noch techniek zouden de aarlbewoners van den ondergang kunnen reddén en de brutale stof zou de eindzege over het menschelijk vernuft hebben bevochten.

Men moet dat eens overpeinzen om te erkennen hoe overdreven de zoo vaak uitgesproken bewering is, als zou de mensch heerscher wesen over de natuur en hare krachten.

Waarschijnlijke verschijnselen.

In Europa zal men in den nacht van 18 tot 19 Mei kunnen waarnemen, hoe de staart der komeet van Halley over het uitspansel zich beweegt; de middendoortocht over de haan der aarde heeft plaats rond 3 ure, Midden-Europeesche tijd, en duurt verscheidene uren. De nauwkeurige duurtijd hangt af van de lengte en de gestalte van den staart. Is de staart gekromd, dan doorsnijdt de aarde zijne middellijn iets wat later.

Wat er van zij, rond 3 ure zal de gansche aardbol ombuld zijn van de staartmassa; professor Barnard zegt dat wij daarvan «de gegronde hoop» mogen hebben. Professor Pickering houdt het niet voor onwaarschijnlijk, dat men op dit uur het ontstaan van vuurballen zal kunnen waarnemen, wat ook kan voorvallen op 6 Mei, als de aarde het dichtst in de nabijheid van de loopbaan der komeet zich bevindt.

Weerkundige storingen zijn niet onwaarschijnlijk, maar moeilijk is op voorhand te voorspellen van welken aard die zullen zijn; enkelen meenen dat verwarming der luchtruimte zal intreden, anderen gelooven daarentegen aan verduist-ring der lucht en zoo is het ook omtrent barometerstand en windsterkte. Men moet afwachten of iets daarvan bemerkbaar is. Koude kan ook intreden, maar we zijn dan in het seizoen der Ijsheiligen en de verkouding der temperatuur kan wellicht met de komeet geen het minste verband hebben.

Nooit te voren waargenomen.

Niet zonder belang is de vraag: of reeds vroeger een doorgang der aarde door den staart eener komeet is waargenomen? Hier luidt het antwoord, dat zulke waarneming nog nooit werd gedaan. Alleen bij de komeet in 1861, die twee staarten ontwikkelde, is het samentreffen der aarde met den nevenstaart waarschijnlijk geweest doch niet bewezen.

Rechtstreeksche gegevens over de omstandigheden van 't verschijnsel, dat wij in den nacht van 18 tot 19 Mei zullen waarnemen, bezitten wij dus niet, alleen veronderstellingen wijzende op de verschijningen, hooger aangehaald.

De officiële opening.

DER TENTOONSTELLING TE BRUSSEL.

Zaterdag morgend kwamen te Brussel talrijke overheden uit alle kanten des lands toe.

In de Noordstatie, waarboven de Nationale vlag wappert, was het verkeer heel wat drukker dan gewoonlijk.

Op de Louisaan was het verkeer rond den middag buitengewoon druk. Eene bonte gewapende macht: soldaten te paard en voetvolk, burgerwachten, politie en gendarmen te paard, rukten naar het tentoonstellingsterrein op.

In de stad zag men nog al veel nationale vlaggen aan de gevels wapperen.

Na den middag, werd het gewoel in den omtrek der Tentoonstelling sterker. Rijtuigen brachten reeds overheden en genoodigden aan.

In de Tentoonstelling was men druk in de weer; soldaten en gendarmen vatten er post op de hun aangeduide plaatsen.

Een overheerlijk weder begunstigde de plechtigheid.

Van af 11 ure, heerschte er eene buitengewone beweging van voetgangers, rijtuigen en automobielen rond den hoofdingang der tentoonstelling. De drukte was onbeschrijflijk.

Om 2 ure werlen Hunne Majesteiten den Koning en de Koningin aangekondigd door het gebruikelijk getal kanonschoten.

Om 2,20 ure traden zij onder een geestdriftig gejubel de feestzaal binnen.

In de feestzaal.

Deze zaal is zeer groot, doch sober maar artistiek gedekoreerd.

Hier stonden omtrent 3000 menschen, opeengeperst als haringen in eene ton, toen de vorsten met hun gevolg op het groot verhoog verschenen.

Het muziek van het 1° regiment gidsen, onder het bestuur, van M. Walpot, speelde de «Brabançonne».

Al het volk, dames en heeren, stond recht en oorverdoovend weerklonken de kreten: Leve de Koning! Leve de Koningin! Het was een onvergetelijk oogenblik. Rechts van den Koning bevonden zich de leden van het diplomatisch korps en de senators. Links de leden der Kamer en de hooge funktionnarissen. Achter het koninklijk paar, namen plaats, de ministers, de staatsministers, de voorzitters van Senaat en Kamer, de voorzitters van het rekenhof, eenige generaals van burgerwacht en leger.

In het middendeel der zaal, vlak voor het verhoog, bevonden zich de burgemeesters en schepenen van Brussel en voorgeborchten met hunne gemeenteraden, de hooge ambtenaars der ministerien, de generaals, de opperofficieren, de ingenieurs van bruggen en wegen, enz., met hunne familie, de burgemeesters en schepenen van verschillende groote steden.

Rechtover het verhoog waarop de Koning en zijn gevolg heeft plaats genomen, is eene groote tribuun ten dienste der drukpers gesteld.

Wanneer de «Brabançonne» gespeeld is en er een einde komt aan de toejuichingen, neemt de heer Janssen, voorzitter van het uitvoerend komiteet, het woord.

In eene prachtige redevoering, brengt hij hulde aan de nagedachtenis van Koning Leopold II, die een harde voorstander was van de Brusselsche Tentoonstelling.

Daarna trad M. Hubert, minister van handel en nijverheid op het verhoog en sprak eene weldoordachte redevoering uit over het nut welke de internationale tentoonstellingen afwerpen, niet alleen voor het land dat de tentoonstelling inricht maar voor alle landen die er deel aan nemen. Hij wees op den grooten vooruitgang, welken België gedaan heeft binst de laatste 75 jaren, op nijverheids- en handelsgebied.

Koning Albert en Koningin Elisabeth aanhoorden rechtstaande deze beide redevoeringen.

Koning Albert neemt dan het woord. Op kalmen, bedaarden toon, met eenigzins stille stem, bedankt hij den voorzitter voor de hulde gebracht aan de nagedachtenis van Koning Leopold II.

Hij bedankt hem ook voor de hulde gebracht aan zijne moeder, de gravin van Vlaanderen en aan Prinses Klementine.

Ten slotte bedankt hij in eigen naam en in dien der Koningin M. Janssen en minister Hubert, voor de gevoelens waaraan hij lucht gegeven heeft.

De redevoering wordt op donderend handgeklap begroet en meer dan 2 minuten lang weerklonken onafgebroken de kreten: Leve de Koning! Leve de Koningin!

Na de redevoering van den Koning voerde het muziek van het 1° regiment gidsen de jubelmarsch uit, door M. Walpot, bestuurder, getoondicht voor de onthulling van het gedenkteeken Emmanuel Hiel.

Daarna verlieten de vorsten het feestpaleis en bezochten opvolgenlijk de paviljoenen der verschillende natien en de zalen der tentoonstelling, waar alles nog ver is gereed te zijn.

Het vertrek.

Wanneer onze vorsten de tentoonstelling verlieten, verdrong zich eene overgrote menigte in de buurt der tentoonstelling.

Hier ook was de geestdrift onbeschrijflijk.

De dames wuifden met zakdoeken en de heeren met hunne hoeden en men hoorde niets dan de «Brabançonne» en de kreten: «Leve de Koning! Leve de Koningin!»

De ovatie welke er onze vorsten gebracht werd, zal niet spoedig uit dezer geheugen gewischt worden.

De tentoonstelling is prachtig, doch op vele plaatsen nog onvoltooid.

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, Woensdag 4 Mei.

Tongeren. — Smartelijk ongeval. — Gisteren voormiddag, waren werklieden bezig de kornis te plaatsen, op het nieuw gebouwde huis van den heer Arthur Stas in den Schuttersgang. Eensklaps, men weet niet door welke oorzaak, viel deze naar beneden, en trof den heer Stas op het hoofd en een der werklieden tegen de beenen. Deze laatste werd slechts licht gekwetst. Met den heer Stas was het erger gesteld. Hevig uit neus, mond en ooren bloedend, werd hij zijn huis binnen gedragen. Een geneesheer inderhaast geroepen, diende hem de eerste zorg n toe. Hij verkeert in stervensgevaar. Een gerechtelijk onderzoek heeft plaats gehad.

Vertooning van «Adam in Balingschap» te Tongeren.

Plaatsen aan 5 fr., 3 fr., 2 fr. en 1 fr., te bekomen op het bureel van dit blad.

Het dichtwerk van het uit te voeren stuk, 60 centiemen, insgelijks verkrijgbaar op het bureel van dit blad.

EENE INSCHRIJVINGSLIJST, om de onkosten der nieuwe zaal te helpen dekken, is in den Volksbond neergelegd. De namen der voornaamste katholieken der stad en van het kanton, staan op deze lijst met hunne bijdragen.

Rosmeer. — Plechtige octaaf ter eere van de heilige BERTILIA, van zondag 1° Mei tot zondag 8° Mei.

Orde der goddelijke diensten:

Zondag 1° Mei. — Plechtige Bogankenis ter eere van de H. Bertilia. Feestrede door Z. E. Pater Minderbroeder te Reckh-im. De eerste Mis om half zes (5 1/2 ure) — De tweede Mis om 7 ure. — De derde Mis om 8 ure — De vierde Mis om 9 ure. — De Plechtige Hoogmis om 10 uren.

Z. H. Paus Gregorius XVII verleende in 1840 ten eeuwige dage, een VOLLEN AFLAAT aan alle christenen, die op 1° Mei, van af de 1° Vespers, tot zonsopgang, na gebed en geëmmuniiceerd te hebben, de kerk van Rosmeer bezoeken en bidden ter intentie van Zijne Heiligh-id.

Maandag 2 Mei. — De eerste Mis om 6 1/2 ure. — De Hoogmis om 9 uren.

De overige dagen der Octaaf, de H. Mis om 7 ure, — en der maand Mei om 6 1/2 ure.

AANMERKING. — 1° De pelgrims worden overlezen en de relikwie van Ste Bertilia vereerd, gedurende de maand Mei, na alle diensten.

2° Te bekomen bij RENIER BOUSSIER, koster te Rosmeer, het *Leven van St-Bertilia*, door ARN KERKHOFFS.

3° Klein, *Godvruchtige Oefeningen*, ter eere van Ste Bertilia, bijzonder geschikt voor eene novene.

St-Truiden — Voorbeeldige straf. — Men zal zich wel den laffen aanval herinneren die over eene maand gepleegd werd door zekere C., op den persoon van B., die rond middernacht huiswaarts ging. Zonder den minsten twist werd 't slachtoffer ten gronde gesmeten, geslagen, gestampt, en eindelijk door den razend geworden aanvallier, ten zeerste onder de indruk van den drank, de onderste lip weggebeten. B., is voor het leven geschonden en is langen tijd onder doctoren hand gebleven.

Deze zaak werd vrijdag laatstleden voor de boetstraffelijke rechtbank van Hasselt verhandeld en eene strenge straf werd toegepast: 7 maanden gevangenis met onmiddellijke aanhouding. De betichte, die bij verstek veroordeeld is geweest, werd zaterdag morgen door de agenten Usé en Smets op zijn werk aangehouden en naar de gevangenis overgebracht.

BINNENLAND.

LUIK. — ERNSTIG WERKONGELUK. — In de werkhuzen der staalfabriek van Ougrée-Marihaye, te Ougrée, deed er zich vrijdag morgend een vreeselijk ongeluk voor.

Zekere Victor-Joseph Gaillard was eene rollende brug aan het schilderen. Daar de rollende kraan zich in beweging zette, ging hij zich tegen de brugleuning plaatsen.

Toen de kraan dicht bij hem was, gleed de ongelukkige uit, viel op de sporen en werd beide beenen, ter hoogte der billen, verpletterd.

Het slachtoffer, pas 24 jaar oud, ongetrouwd wonende te Luik, werd in erbarmelijken toestand naar het gasthuis overgebracht.

— DOODELIJK ONGEVAL. — Verleden zaterdag, tegen den avond, stapte vrouw Henard, geboren Laurentia Elsmar, op de Acclimatatieplaats in eenen tram, om naar Angleur terug te keeren. E-nige meters verder, gevoelde zij zich plotseling onpasselijk en viel van het platform op de straatsteenen neer. Men nam ze op, droeg haar een naburig huis binnen, waar de geneesheer eene schedelbreuk bestatigde. De arme vrouw blies weldra den laatsen adem uit. Men heeft ze naar het Doodenhuis overgebracht, en de familie verwittigd van het ongeluk dat haar kwam te treffen.

LIXHE. — DOODELIJK ONGEVAL. — Verleden zaterdag namiddag, was een timmerman, met name Hendrik Da., in de cementfabriek bezig